

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-05058/18-4

PŘÍKAZ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, vydává dne 11. června 2018 v souladu s § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a tento příkaz:

██████████ fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona, se sídlem
██████████, IČO: ██████████,

- I. se uznává vinnou ze spáchání přestupku podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., neboť nepřijala nebo neprovedla opatření pro zajištění bezpečnosti zpracovávání osobních údajů, kterého se, jako správce osobních údajů podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. vykonávající činnost finančního poradce, dopustila tím, že dne 11. dubna 2018 ztratila kopie dokladů dvou klientů, které obsahovaly osobní údaje v rozsahu jméno, příjmení, datum narození, místo narození, rodné číslo, adresa bydliště, státní občanství, číslo občanského průkazu, číslo řidičského průkazu a osobní údaje rodičů uvedené v rodném listu,

čímž porušila povinnost stanovenou § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení, či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému,

- II. za což se jí podle § 35 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb. a v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

napomenutí.

Odůvodnění

Podkladem pro vydání tohoto příkazu je spisový materiál Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, obvodní oddělení Hrušovany nad Jevišovkou, doručený Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) dne 4. května 2018.

Z daného spisového materiálu vyplývá, že dne 11. dubna 2018 obviněná, která pracuje jako finanční poradce, obdržela od svého klienta za účelem vyřízení vinkulace rodinného domu kopie osobních dokladů. Jednalo se o kopii občanského a řidičského průkazu pana [REDAKCE] a kopii občanského průkazu a rodného listu paní [REDAKCE]. Uvedené kopie dokladů měla obviněná u sebe při návštěvě pojišťovny a následně měla složku s doklady odložit v autě. Po příjezdu domů zjistila, že jí složka chybí. Vrátila se na místa, kde mohlo dojít ke ztrátě předmětné složky, prohledala okolní kontejnery i koše, ale složku nenalezla. Ztrátu obviněná nahlásila policii a také dotčeným klientům.

Od 25. května 2018 je účinné nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Jelikož ke spáchání přestupku obviněné došlo za účinnosti zákona č. 101/2000 Sb. bude řízení zahájeno podle předchozí právní úpravy a podle zákona č. 250/2016 Sb. Důvodem je skutečnost, že předchozí právní úprava je pro obviněnou příznivější, a to vzhledem ke skutečnosti, že obecné nařízení o ochraně osobních údajů umožňuje oproti zákonu č. 101/2000 Sb. uložení sankce až ve výši 10 000 000 (resp. 20 000 000) eur, nebo 2 % (resp. 4 %) celosvětového ročního obrátu. Aplikuje se tak ústavněprávní zásada podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle kterého se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, a pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

K předmětu řízení lze uvést, že osobním údajem je podle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů, jestliže lze subjekt přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. Na základě těchto kritérií lze konstatovat, že údaje obsažené v kopiích osobních dokladů a rodném listu jsou osobními údaji dle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb.

Obviněná je jako správce osobních údajů povinna dodržovat při zpracování osobních údajů povinnosti stanovené zákonem č. 101/2000 Sb., včetně povinnosti vyjádřené v § 13 odst. 1 tohoto zákona. Podle tohoto ustanovení je správce osobních údajů povinen přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost platí i po ukončení zpracování osobních údajů. Ze spisové dokumentace je zřejmé, že obviněná neprovedla taková bezpečnostní opatření, aby nedošlo k neoprávněnému přístupu k osobním údajům subjektů údajů, neboť došlo ke ztrátě kopií osobních dokladů klientů, které jí předali za účelem vyřízení vinkulace.

Povinnost dle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a této povinnosti odpovídající skutková podstata je formulovaná jako odpovědnost za následek. Dojde-li tedy k následku předvídanému v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. (neoprávněnému přístupu k osobním údajům apod.), což je v této věci nepochybné, znamená to, že se správce osobních údajů dopustil také přestupku.

Správní orgán v této souvislosti odkazuje na argumentaci Nejvyššího správního soudu k problematice objektivní odpovědnosti v rozsudku čj. 9 As 36/2007-59 (byť v jiné oblasti

veřejného práva a bez výslovného zakotvení liberačního ustanovení). Dle názoru správního orgánu je pojem „přijmout taková opatření“ v normě ukládající primární povinnosti (tj. v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.) nutno považovat za synonymum pojmu zajistit. Oba tyto pojmy je poté třeba dle názoru správního orgánu interpretovat jako garanci správce i zpracovatele osobních údajů za bezpečnost zpracování osobních údajů, tedy za to, že se s osobními údaji např. neseznámí žádná nepovolaná osoba. Jedině tento výklad je schopen zajistit efektivní fungování právní normy a naplnění jejího elementárního smyslu a účelu, kterým je naplnění práva každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromí (viz opět rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 36/2007-59, www.nssoud.cz).

Odpovědnost za přestupek právnických osob a fyzických osob podnikajících je přitom postavena na objektivní odpovědnosti (tedy bez ohledu na zavinění), přičemž zákon č. 250/2016 Sb. upravuje v § 21 odst. 1 liberační důvod, jehož naplněním se pachatel přestupku může odpovědnosti zprostit. Fyzická osoba podnikající tedy za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Posuzování naplnění liberačního ustanovení je přitom závislé vždy na konkrétních okolnostech daného případu a nelze jej předem jakkoliv zobecnit (při současném respektování limitu vyjádřeného v § 2 odst. 4 správního řádu).

Správní orgán přitom považuje za nezbytné konstatovat, že v případě ustanovení § 21 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. (a ostatně všech liberačních ustanovení) se přenáší důkazní břemeno na obviněnou a je to ona, kdo musí k prokázání liberace navrhnout důkazy (srov. Mates P. a kolektiv: *Základy správního práva trestního*, 3. vydání, Praha: C. H. Beck, 2002, str. 12; dále také § 52 správního řádu).

Správní orgán tedy na základě shora uvedeného posuzoval jednání obviněné z hlediska ustanovení § 21 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. a v této souvislosti uvádí, že vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, neznamená jakékoliv úsilí, které zpracovatel vynaloží, ale musí se ve vztahu ke každému, konkrétně posuzovanému případu, jednat o úsilí maximálně možné, které je zpracovatel objektivně schopen vynaložit (zákon používá kritérium veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, a nikoliv např. spravedlivě požadovat, požadovat s ohledem na poměry atp.).

Správní orgán po zhodnocení všech výše uvedených skutečností dospěl k závěru, že v případě obviněné § 21 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. nelze aplikovat. V daném případě je správní orgán názoru, že se ze strany obviněné nejednalo o vynaložení maximálně možného úsilí k ochraně zpracovávaných osobních údajů, neboť obviněná bez prokázaného cizího zavinění ztratila složky s dokumenty.

Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb. je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Podle § 37 zákona č. 250/2016 Sb. se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlídnou zejména k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti obviněné. Při stanovení správního trestu tak správní orgán přihlédl především k povaze a závažnosti přestupku, přičemž má na základě § 38 zákona

č. 250/2016 Sb. za to, že závažnost přestupku zvyšuje rozsah osobních údajů klientů, a to včetně rodných čísel, která slouží jako obecný identifikátor občana. Naopak za okolnost snižující závažnost přestupku správní orgán považuje skutečnost, že obviněná sama ztrátu nahlásila a též skutečnost, že se jednalo o dokumenty pouze dvou subjektů údajů. Polehčující či přitěžující okolnosti ve smyslu § 39 a 40 zákona č. 250/2016 Sb. ve věci správní orgán neshledal.

Správní orgán považuje ve smyslu § 150 odst. 1 správního řádu skutkové zjištění za dostatečné a na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že obviněná porušila svým jednáním povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení, či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů, a proto rozhodl podle § 150 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. ve věci příkazem.

Správní orgán závěrem upozorňuje obviněnou, že pokud by se v budoucnu dopustila podobného jednání, hrozí jí uložení pokuty.

Poučení: V souladu s § 150 odst. 3 správního řádu lze u Úřadu pro ochranu osobních údajů proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručen dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání příkazu do datové schránky.

Praha 11. května 2018

otisk
úředního
razítka

Vanda Foldová
ředitelka odboru kontrolního